چهره روز

آمارها بهتر خبر می‌دهند

محمدرضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی از استمرار روند کاهشی نرخ تورم درماه جاری خبر داد و گفت: با نزولی شدن نرخ تورم و ثبات بازار ارز، شاهد کاهش قیمت مسکن در بیشتر مناطق تهران هستیم. به گفته او متوسط قیمت یک مترمربع زیربنای واحدهای مسکونی معامله شده شهر تهران در تیرماه نسبت به ماه‌های گذشته کاهش قابل توجهی داشته و بررسی اطلاعات مناطق ۲۲گانه تهران هم نشان می‌دهد قیمت مسکن در ۱۵منطقه کاهشی بوده است و این امر تأثیر قابل توجهی بر کاهش قیمت مسکن در تمامی مناطق کشور می‌گذارد. به گفته فرزین، معاملات مسکن حاکی از خروج تقاضای سفته بازانه از بازار مسکن و برقراری آرامش در این بازار است که این دستاورد ناشی از ثبات در بازار ارز و مدیریت انتظارات تورمی است و امیدواریم ضمن ثبات بازارهای طلا، مسکن و خودرو شاهد رونق در بخش واقعی و کاهش تقاضای سفته بازانه و تامین نیاز داخلی مردم در این بازارها باشیم. با قبول این سخن رئیس کل بانک مرکزی باید گفت آمارها بهتر خبر می‌دهند، در نتیجه ضرورت دارد تا او فرمان خروج آمار معاملات مسکن را از محاق محرمانگی بدهد. جلوگیری از انتشار آمارهای رسمی نه زیبنده بانک مرکزی است و نه اینکه می‌تواند به تقویت باور و اعتماد عمومی مردم کمک کند. البته نکته ظریف در صحبت‌های فرزین این است که فروکش کردن قیمت مسکن در کشور به واقع ناشی از کاهش انتظارات تورمی و البته به‌دلیل ثبات در بازار ارز بوده که به این ترتیب، این فرضیه که برخی بازارها ازجمله طلا، مسکن و خودرو نسبت به نوسان قیمت ارز واکنش نشان می‌دهند، بیانگر این واقعیت است که اقتصاد ایران در تورم بالا و نوسان شدید ارزی، دچار پدیده دلارزدگی می‌شود. انتظار می‌رود که رئیس کل بانک مرکزی با صدور دستور انتشار آمارها، به شفافیت اقتصاد کمک کند. تردیدی نیست که در غیاب آمارها یا انتشار ندادن بموقع آنها، بر ابهام‌ها افزوده خواهد شد و البته این موضوع اعتماد به بانک مرکزی را ضعیف می‌کند.

نقد خبر

مدیریت همگانی آب و برق

■ **خبر:** مصرف روزانه آب شهر تهران در حدنصابی بی‌سابقه از مرز ۳میلیارد و ۸۰۰میلیون لیتر در شبانه‌روز عبور کرد. همچنین میزان تقاضای مصرف برق هم به نصابی جدید، یعنی ۷۲هزار و ۷۰۰مگاوات رسیده است.

■ **نقد:** در روزهای اخیر و با حاکم شدن جبهه هوای گرم میزان مصرف آب به شکل چشمگیری افزایش یافته؛ به‌گونه‌ای که در هفته گذشته میزان مصرف لحظه‌ای آب در تهران رقم بی‌سابقه ۵۷هزار لیتر در ثانیه را تجربه کرده و در طول تاریخ محاسبه میزان مصرف آب این کلانشهر مشابه آن ثبت نشده است. این شرایط مصرف آب درحالی است که ذخایر سدهای تأمین‌کننده آب تهران نسبت به سال گذشته ۳۰میلیون مترمکعب کاهش دارد و تأمین پایدار آب تهران تا پایان سال آبی (ابتدای پاییز) و آغاز بارش‌ها، دغدغه نگران‌کننده‌ای است. در آن‌سوی ماجرا، براساس اعلام گزارش‌های مرکز ملی راهبری شبکه برق کشور، میزان تقاضای مصرف برق به نصاب جدید ۷۲هزار و ۷۰۰مگاوات رسیده که رکورد تاریخی در مصرف برق کشور محسوب می‌شود. این میزان در مدت مشابه سال گذشته ۶۹هزار و ۵۰۰مگاوات بوده که امسال ۳۲۰۰مگاوات معادل مصارف برق ۳استان کرمانشاه، ایلام و کردستان به آن اضافه شده است. البته که گرمای هوا عامل اصلی این رکوردشکنی‌هاست و نمی‌توان شهروندان را متهم کرد، اما با این حال، تأمین پایدار آب و برق همه شهروندان نیازمند مدارا و همراهی همه آنهاست و بدون این همراهی، یک جای مملکت باید لنگ بماند و عده‌ای از شهروندان یا تولیدکنندگان باید زحمت بی‌برقی و بی‌آبی را متقبل شوند. مصرف همگانی آب و برق جز با مدیریت همگانی میسر نخواهد بود.

خبر

مصرف سالانه ۱۰۰میلیارد دلار انرژی

عضو هیأت‌رئیسه کمیسیون تلفیق برنامه هفتم توسعه با بیان اینکه سالانه ۱۰۰میلیارد دلار انرژی در کشور مصرف می‌شود درباره اجرایی شدن طرح استفاده از کارت بانکی به جای کارت سوخت گفت: هنوز در این‌باره به جمع‌بندی نرسیده‌ایم. او همچنین تأکید کرد: دولت و مجلس هیچ برنامه‌ای برای افزایش قیمت بنزین ندارند. به گزارش همشهری، میزان مصرف انرژی در کشور روند رو به رشدی دارد. درطول سال‌های گذشته، طرح‌های مختلفی برای بهینه‌سازی مصرف انرژی به اجرا درآمده است اما با توجه به اینکه بخش عمده این طرح‌ها مبتنی بر قیمت‌گذاری دستوری بوده است طرح‌های اجرا شده به نتیجه نرسیده است. به زعم کارشناسان اقتصادی برای اصلاح مصرف انرژی باید سیاست‌های اصلی مبتنی بر واقعی کردن قیمت‌ها باشد اما با توجه به شرایط اقتصادی کشور واقعی‌سازی قیمت‌ها هم به راحتی امکان پذیر نیست. با این حال آمارها نشان می‌دهد دولت باید هرچه سریع‌تر راهکارهای تازه‌ای را برای حل معضلات حوزه مصرف انرژی ارائه کند. در چنین شرایطی روز گذشته عضو هیأت رئیسه کمیسیون تلفیق برنامه هفتم توسعه آمار نگران کننده‌ای از مصرف انرژی در کشور منتشر کرد و گفت: سالانه ۱۰۰ میلیارد دلار انرژی مصرف می‌شود که در این بین مصرف متوسط بنزین که به ۱۱۰ میلیون لیتر رسیده رقم بسیار بالایی بوده و لازم است که به هر طریق ممکن این میزان مصرف متعادل شود. رمضانعلی سنگدوینی افزود: اگر رشد مصرف بنزین به همین شیوه کنونی ادامه داشته باشد غیرقابل کنترل شده و قطعا برای تامین نیاز حمل‌ونقل باید واردات داشته باشیم.

به گفته او اکنون متوسط مصرف بنزین در کشور به بیش از ۱۱۰ میلیون لیتر در روز رسیده است که باید برای کنترل این ارقام تدابیری اندیشیده شود.

سنگدوینی افزود: باید به دولت تکلیف کنیم خودروهای گازسوز، هیبریدی و کم مصرف را تولید و وارد چرخه حمل‌ونقل کند.

کاهش التهاب قیمت‌ها با نزول تورم

تازه‌ترین گزارش‌های رسمی نشان می‌دهد نرخ تورم ماهانه و سالانه در مسیر کاهشی حرکت می‌کند

گزارش
رضا کربلایی
روزنامه‌نگار

نرخ تورم در تیرماه، به روایت مرکز آمار ایران، روندی نزولی را تجربه کرده است. هر چند سطح عمومی قیمت کالاها و خدمات مصرفی مردم در تیرماه نسبت به خرداد امسال ۲درصد بیشتر شده اما در مقایسه با تیرماه پارسال ۳,۲واحد درصد از ارتفاع تورم کم شده و نرخ تورم سالانه هم با یک درصد کاهش به ۴۷,۵درصد رسیده است. با این حساب نرخ تورم فعلی با تورم هدف بانک مرکزی فاصله ۱۷,۵درصدی دارد؛ به این معنا که برای رسیدن به تورم ۳۰درصدی هدف بانک مرکزی در ۸ماه باقی مانده از سال نرخ تورم باید حدود ۱۸درصد کاهش یابد. آیا این هدف دست‌یافتنی است؟

به گزارش همشهری، انتظارات تورمی به شکلی نسبی فروکش کرده و آرامش نسبی بر بازارها حاکم است و تا حدودی التهاب و نوسان از بازار ارز، طلا، خودرو و سایر بازارهای دارایی‌ها رخت بربسته که می‌تواند منعکس‌کننده انتظارات روانی تورم باشد، اما با این حال همچنان احتمال تغییر روند نزولی تورم وجود دارد زیرا با وجود کاهش نرخ رشد نقدینگی، نرخ رشد پایه پولی روندی صعودی را تجربه می‌کند که می‌توان بستر ساز روشن شدن دوباره موتور تورم باشد. اگر چه به واسطه سیاست تثبیت اقتصادی مدنظر بانک مرکزی، به‌نظر ثبات به بازارها بازگشته اما این نگرانی وجود دارد که سیاست‌های اعمال شده در میان‌مدت پایدار نماند و حتی باعث رها شدن فنر قیمت‌ها شود. به هر حال ماه‌های آینده، ماه‌های سرنوشت‌ساز برای تیم اقتصادی دولت است که اجازه قیام قیمت‌ها را ندهد چرا که اقتصاد و مردم ایران ۴سال اخیر را با نرخ تورم بالای ۴۰درصد تجربه کرده‌اند و دمای حرارت بدن اقتصاد به قدری بالا رفته که ضرورت دارد تا سیاست مهار تورم در اولویت نخست تصمیم‌سازان قرار گیرد.

میوه ارزان شد، گوشت گران

بالاترین نرخ تورم ماهانه در تیرماه امسال به افزایش ۵,۳درصدی قیمت گوشت قرمز و سفید اختصاص دارد درحالی که در همین‌ماه به روایت مرکز آمار ایران قیمت سبزیجات، حبوبات و میوه و خشکبار ارزان شده است.

نرخ تورم ماهانه کالاها و خدمات مصرفی - تیرماه ۱۴۰۲

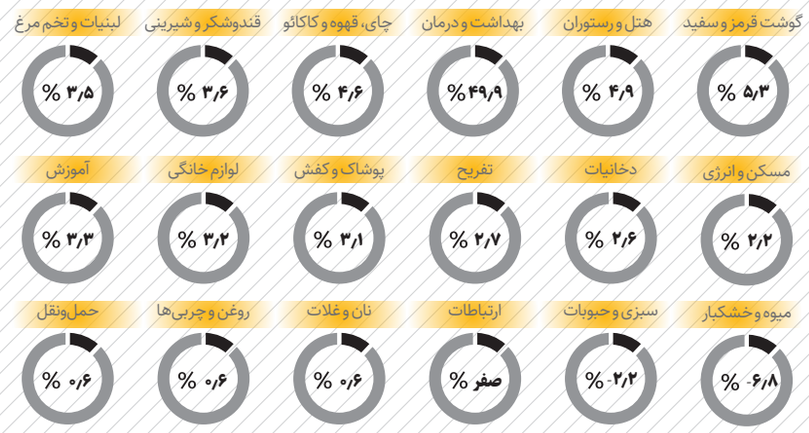

نرخ تورم سالانه و خدمات مصرفی خانوارهای کشور به تفکیک استان - تیرماه ۱۴۰۲

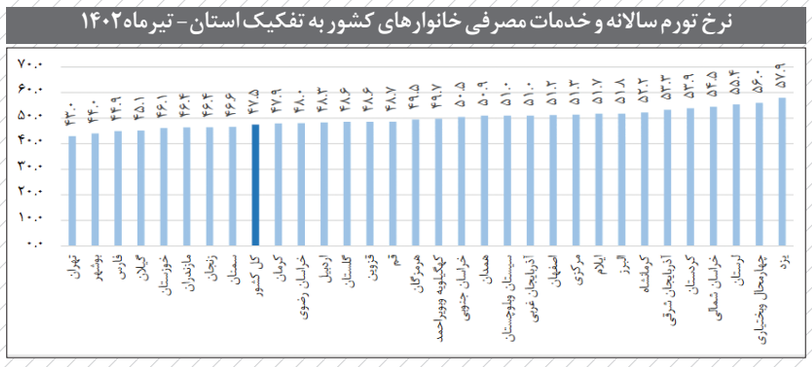

نرخ تورم از تیر ۱۴۰۱ تا تیر ۱۴۰۲

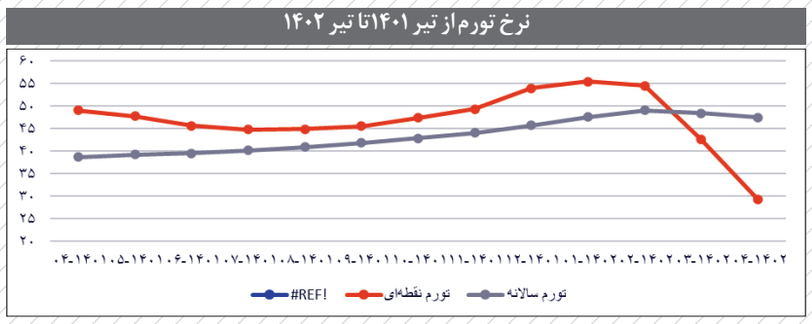

نرخ تورم از ۱۳۹۱ تا تیر ۱۴۰۲

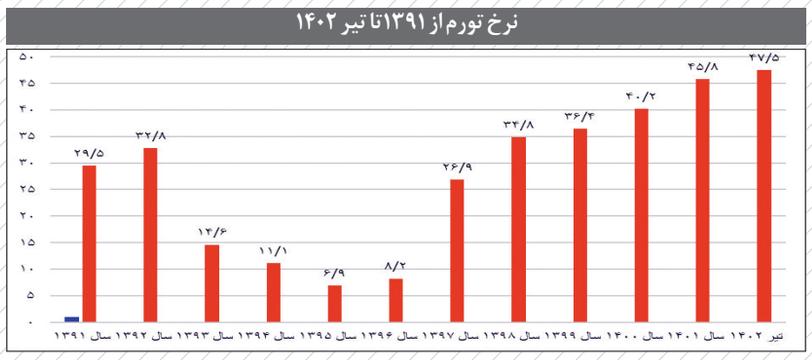

تورم در شهر و روستا

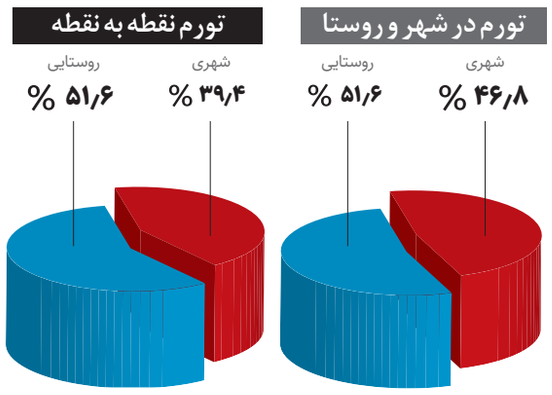

تورم نقطه به نقطه

راه تهران - شمال آزاد می‌شود

به‌دنبال افتتاح باند رفت قطعه دوم آزادراه تهران - شمال، بررسی روند احداث قطعه ۳ این پروژه و انتقال تجهیزات کارگاهی به آن آغاز شد

زیرساخت

به‌دنبال افتتاح باند رفت قطعه دوم آزادراه تهران _ شمال، بررسی روند احداث قطعه ۳ این پروژه و انتقال تجهیزات کارگاهی به آن آغاز شد.

بررسی احداث پیچیده‌ترین بخش از آزادراه تهران_ شمال در دستور کار قرار گرفته است. قطعه سوم که بخش عمده آن را تونل و پل‌های مهندسی پیشرفته تشکیل می‌دهد و در اوایل دهه ۹۰، کارشناسان احداث آن را خارج از امکانات و توان مهندسی کشور می‌دانستند؛ آیا بخت این قطعه هم با توان داخلی باز می‌شود؟

به گزارش همشهری، از ۴قطعه پروژه آزادراه تهران_ شمال، ۲قطعه به بهره‌برداری رسیده و یک قطعه دیگر نیز در باند رفت زیر بار ترافیک رفته است.

وزارت راه و شهرسازی می‌گوید: باند برگشت این قطعه نیز تا اواخر سال آینده به بهره‌برداری خواهد رسید و همزمان انتقال تجهیزات کارگاهی از این قطعه به قطعه باقی مانده نیز آغاز شده است.

در حقیقت، متولیان امر تصمیم خود را گرفته‌اند و به‌دنبال تعیین تکلیف بحث‌های مالی احداث این قطعه هستند و بعد از این کار، عملیات اجرای این قطعه نیز با توان داخلی و شاید با کمک خارجی‌ها آغاز خواهد شد.

سرنوشت قطعه دوم

عملیات عمرانی آزادراه تهران – شمال از سال ۱۳۷۵ آغاز شد؛ اما نخستین قطعه این پروژه که ساده‌ترین بخش آن نیز محسوب می‌شود، در اسفند ۱۳۹۱ افتتاح شد. بعد از آن پیشرفت عملیات در این پروژه حتی با حضور پیمانکار چینی، به‌قدری آهسته بود که پیشرفت آن اصلاً به‌حساب نمی‌آمد تا اینکه در دولت یازدهم، تمرکز بیشتری به این پروژه معطوف شد و در نهایت قطعه اول این آزادراه در اسفند ۱۳۹۸ زیر بار ترافیک رفت. از آنجا که بنیاد مستضعفان پیمانکار نهایی این قطعه بود و نسبت به ادامه عملیات در قطعه دوم نیز ابراز علاقه کرد، مقرر شد باند رفت قطعه دوم نیز با سرعت در دستور کار قرار گیرد و تا قبل از انتخابات خرداد ۱۴۰۰ به بهره‌برداری برسد؛ اما کار طبق برنامه‌ریزی پیش نرفت و بهره‌برداری از این بخش به تیر ۱۴۰۲ موکول شد. باند غربی قطعه دوم آزادراه تهران _ شمال ۱۵ تیرماه با حضور رئیس‌جمهور، وزیر راه و شهرسازی، رئیس بنیاد مستضعفان و جمعی از مسئولان به بهره‌برداری رسید. حالا آن گونه که مهرداد بذرپاش، وزیر راه و شهرسازی می‌گوید، باند برگشت قطعه دوم آزادراه تهران – شمال که بخشی از عملیات آن به‌موازات قطعه اول در حال انجام بوده است تا دهه فجر سال آینده به پایان خواهد رسید.

حساب‌وکتاب برای قطعه سوم

قطعه سوم آزادراه تهران - شمال، حدفاصل پل زنگوله - سه‌راهی دشت نظیر و مرزن‌آباد، براساس مطالعات جدید حدود ۵۱ کیلومتر طول دارد که ۴کیلومتر بیشتر از مطالعات قبلی است. طبق نقشه‌های طراحی شده، این مسیر در هر باند دارای ۲ خط است؛ اما در قسمت‌های فراز، یک خط کندرو نیز به مسیر اضافه می‌شود. نکته قابل‌توجه در این قطعه، صعب‌العبور و کوهستانی بودن منطقه است که آن را به پیچیده‌ترین و سخت‌ترین پروژه آزادراهی کشور معروف کرده است.

در زمانی که قطعه اول آزادراه تهران - شمال در حال احداث بود، کارشناسان از امکان‌پذیر نبودن احداث قطعه سوم با امکانات و توان مهندسی داخلی صحبت می‌کردند و اصلاً قصدی هم برای آغاز عملیات این قطعه وجود نداشت؛ چرا که حدود دو سوم کل این مسیر را تونل و پل تشکیل می‌دهد و ارتفاع آغاز و پایان این مسیر ۵۱کیلومتری به ۲,۲هزار متر می‌رسد. حالا اما، بعد از افتتاح باند رفت قطعه دوم و تعیین زمان بهره‌برداری برای باند برگشت این قطعه، متولیان و مسئولان این حوزه، نشست بررسی احداث قطعه سوم را برگزار کرده‌اند و آن گونه که وزیر راه و شهرسازی می‌گوید: همزمان با این نشست، انتقال بخشی از کارگاه‌هایی که در مسیر رفت قطعه ۲ فعال بودند، به قطعه ۳ آغاز شده و این کارگاه‌ها، عملیات اجرایی قطعه ۳ را شروع می‌کند.

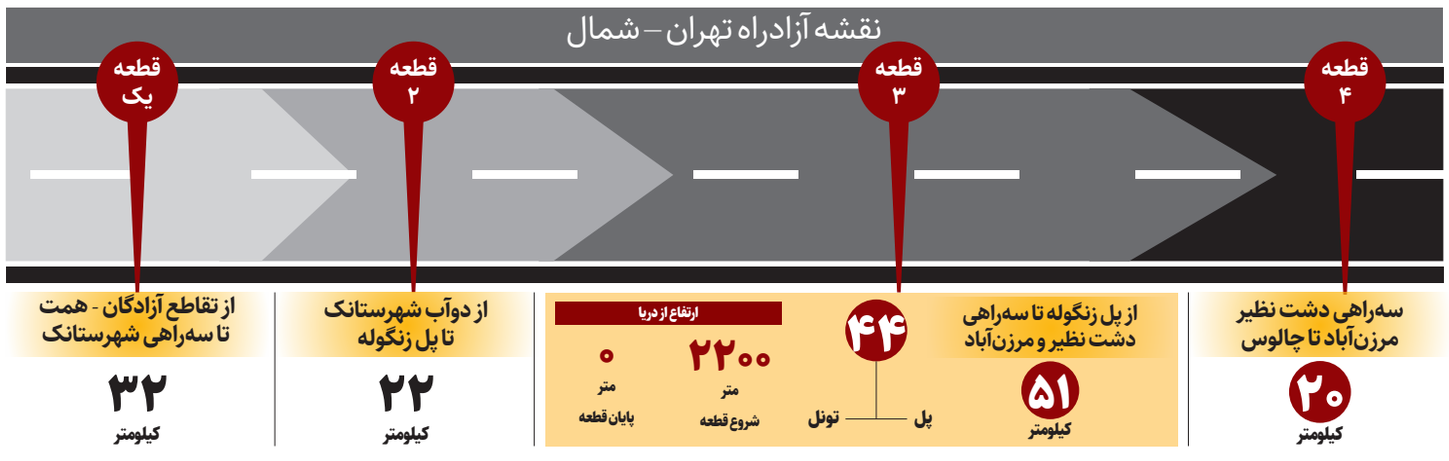

اصل ماجرا

چرا گوشت ارزان نمی‌شود؟

قیمت گوشت روزبه‌روز در حال بالا رفتن است و بازار این کالای اساسی از ابتدای سال تاکنون، نه به وعده‌های افزایش عرضه دام واکنش مثبت نشان داده، نه به خبر واردات گوشت گرم. ۱۰۰هزار تومان فقط ظرف ۲ ماه خرداد و تیر به قیمت گوشت افزوده شده و شقه گوسفندی به کیلویی ۵۰۰هزار تومان رسیده است. قیمت دام زنده برخلاف اظهارات تولیدکنندگان از اول امسال افزایشی بوده، عرضه دام به کشتارگاه‌ها افت چشمگیر داشته و عبور از عید قربان هم که گفته می‌شد اوج تقاضا و قیمت گوشت خواهد بود، نتوانست قیمت گوشت را به سرازیری هدایت کند. قیمت دام زنده در میادین که پیش از عید قربان کیلویی ۱۷۳هزار تومان بود دیروز به ۱۹۹هزار تومان رسید و قیمت دام زنده آزاد نیز کیلویی ۲۲۰هزار تومان اعلام می‌شود. وضعیت نگران‌کننده‌ای که گزینه واردات را دوباره روی میز دولت گذاشت و رئیس سازمان توسعه تجارت ابتدای هفته جاری اعلام کرد تا پایان تابستان روزانه ۱۰۰تن گوشت گرم از ۳کشور روسیه، رومانی و مغولستان به کشور وارد خواهد شد؛ خبری که با توجه به تجربه‌های ناموفق اخیر در این زمینه، نتوانست تغییری در نرخ‌های بازار ایجاد کند. اما چرا گوشت خیال ارزانی ندارد؟ اصل ماجرا چیست؟

روند افزایشی قیمت گوشت نیز مثل دیگر کالاها تابع اصل ثابت شده عرضه و تقاضاست و مهم‌ترین دلیل رشد قیمت را باید در میزان عرضه جست‌وجو کرد. خرده‌فروشی‌های تهران درماه‌های اخیر بارها از کاهش شدید عرضه دام به کشتارگاه‌ها گفته و این عامل را مهم‌ترین دلیل گرانی اخیر گوشت دانسته‌اند. موضوعی که گزارش اخیر مرکز آمار در زمینه عملکرد کشتارگاه‌ها نیز مؤید آن است. براساس گزارش مرکز آمار، عرضه گوشت در خردادماه ۱۴۰۲ در مقایسه باماه مشابه پارسال ۱۲درصد کاهش داشته که بیشترین سهم از این کاهش مربوط به گوسفند و بره بوده است. همچنین براساس گزارش دیگری از این مرکز، تعداد دام سبک موجود در دامداری‌های کشور در بهار سال ۱۴۰۲ نسبت به بهار سال ۱۴۰۱ نزدیک به ۱.۷درصد کاهش یافته است. کارشناسان این حوزه معتقدند این کاهش به زیان دامداران به‌دلیل رشد شدید هزینه‌های تولید به‌ویژه نهاده‌ها برمی‌گردد که بخش زیادی از دام‌های مولد را به ناچار به کشتارگاه‌ها فرستاد و تولید را کاهش داد. اما در کنار کاهش تولید چه عوامل دیگری در رشد قیمت گوشت مؤثر بوده است؟

قاچاق عامل مهم دیگری است که بخشی از دام‌ها را به جای بازار داخل به کشورهای همسایه می‌فرستد تا درآمد دلاری برای دامدار ایجاد کند. مدیرعامل اتحادیه دام سبک کشور، عمده مشکل دامداران را کمبود نقدینگی برای تهیه نهاده‌های دامی عنوان می‌کند؛ مشکلی که اصلی‌ترین انگیزه دامداران برای فرستادن دام‌هایشان به آن سوی مرزهاست. به گفته افشین صدر دادرس، با وجود افزایش ۶برابری قیمت نهاده‌ها، نه از کمک دولتی خبری هست و نه از نهاده‌های مدت‌دار که دامدار بتواند کمی دیرتر هزینه آن را پرداخت کند. به گفته این فعال صنفی، جمعیت دام کشور بسیار بیشتر از داده‌های مرکز آمار، یعنی ۳۳درصد کاهش داشته است، به‌طوری که جمعیت دام سبک ۵میلیون راس و جمعیت دام مولد ۱,۲میلیون راس کاهش داشته است؛ وضعی که باید تغییر کند.

صنعت

خسارت ۲۵هزار میلیارد تومانی به فولاد سازان

تولیدکننده‌های بزرگ فولاد ایران با ارسال نامه‌ای به دولت و مجلس اعلام کردند: افزایش ۲برابری نرخ گاز به زیان ۲۵هزار میلیارد تومانی صنعت فولاد منجر خواهد شد. آنها خواستار بازنگری در نرخ گاز شدند.

به گزارش همشهری، جنجال‌های افزایش نرخ خوراک و سوخت صنایع همچنان ادامه دارد. ۱۷اردیبهشت امسال نرخ سوخت و خوراک گاز صنایع بزرگ تا ۲ برابر افزایش یافت. این موضوع به افت قابل توجه شاخص بورس منجر شد. این روند همچنان ادامه دارد. از آن زمان تاکنون وزارت اقتصاد، سازمان بورس و برخی نمایندگان مجلس اقداماتی را برای اصلاح این مصوبه انجام داده‌اند اما تاکنون با اصلاح این مصوبه موافقت نشده است. این موضوع در ابتدا به اعتراض تولیدکننده‌های محصولات پتروشیمی منجر شد، در تازه‌ترین رویداد روز گذشته تولیدکننده‌های بزرگ فولاد نیز به این موضوع اعتراض کردند. تولیدکننده‌های محصولات فولادی دیروز با ارسال نامه‌هایی جداگانه خطاب به محمد مخبر، معاون اول رئیس‌جمهور، محمدباقر قالیباف رئیس مجلس، وزیران صمت و اقتصاد و رؤسای کمیسیون‌های اقتصادی و صنایع و معادن مجلس خواستار بازنگری در مصوبه افزایش ۲برابری نرخ گاز صنعت فولاد شدند.

فولادسازان در نامه خود اعلام کردند: افزایش ۲برابری نرخ گاز در صنعت فولاد باعث وارد آمدن خسارت ۲۵ هزار میلیارد تومانی به کارخانه‌های فولادی می‌شود. با توجه به اینکه عمده سهام فولادسازان در بورس دادوستد می‌شود، این اقدام به معنی تضعیف سرمایه سهامداران خرد حقیقی و حقوقی و مالکان سهام عدالت و فرار سرمایه‌گذاران از بازار سرمایه است.

به گفته آنها افزایش ۲برابری نرخ گاز از یک طرف موجب تحقق نیافتن پیش‌بینی سود صنعت فولاد می‌شود و از طرف دیگر زمینه کاهش درآمدهای مالیاتی دولت از محل درآمدهای صنعت فولاد را فراهم می‌کند. این موضوع همچنین به توقف طرح‌های توسعه‌ای صنعت فولاد به‌دلیل فقدان منابع مالی منجر می‌شود.

تولیدکننده‌های فولاد پیشنهاد کرده‌اند: در درجه اول یک فرمول مشخص کارشناسی شده و شفاف برای قیمت گاز تعیین شود و در گام بعدی، نرخ گاز مجتمع‌های احیای فولاد، حداکثر ۳۰ درصد صنعت پتروشیمی درنظر گرفته شود و قیمت گاز مصرفی سایر تولیدکنندگان زنجیره فولاد نیز همچون سایر صنایع تعیین شود.